

EESTI NSV
PÕLLUMAJANDUSE MINISTEERIUMI HOBUSEKASVATUSE VALITSUS

HOBUSEKASVATUSE TEADUSLIK
UURIMISINSTITUUT

NOORHOBUSTE JA SUGUTÄKKUDE
ÕPETAMISE JA TREENINGU
J U H E N D

1952. A.

EESTI NSV PÖLLUMAJANDUSE MINISTEERIUMI
HOBUSEKASVATUSE VALITSUS

HOBUSEKASVATUSE TEADUSLIK
UURIMISINSTITUUT

NOORHOBUSTE JA SUGUTÄKKUDE
ÕPETAMISE JA TREENINGU
JUHEND

1952. A.

ARHIIVKOGU
Tartu Ülikooli Raamatukogu

Tartu Ülikooli Raamatukogu
ARHIIVKOGU

NOORHOBUSTE JA SUGUTÄKKUDE ÕPETAMISE JA TREENINGU JUHEND KOLHOOSIDELE NING HOBUSTE TÕUFARMIDELE

I

ÜLDISED JUHTLAUSED

1. Põllutööhobustelt nõutakse tugevat veojõudu ja suurt vastupidavust.

Nende omaduste väljaarendamine tuleb läbiviia hobuste suunatud kasvatamise s. o. neile heade söötmise, pidamise, hooldamise ja treeningu tingimuste loomise teel.

2. Veokiga treeningu puhul tuleb kergema- ja raskematüübilistele põllutööhobustele määrata erineva raskusega koormad.

Kergematüübiliste põllutööhobuste rühma kuuluvad kergematüübilised tori tõugu TB — ja eesti tõugu hobused.

Raskematüübiliste põllutööhobuste rühma kuuluvad: eesti-ardenni — ja raskematüübilised tori tõugu TA hobused.

3. Kogu treeningu ajal peab kolhoosi vet-sanitaarpersonaal teostama hobuste tervise üle kliinilist kontrolli.

II.

SÖÖTMINE JA HOOLDAMINE

Treenitavaid hobuseid tuleb sööta võimalikult täisväärtete söödaratsioonidega, kindlustades noorhobuste normaalse arengu kogu treeninguaja jooksul.

1. Orienteeruvad päevased söödanormid ja ratsioonid 0,5—1,5 aastastele noorhobustele treeningu perioodiks:

Alla 1 aasta vanustele võõrutatud varssadele.

	Kergemale rühmale	Raskemale rühmale
Põllu- või kultuurniidu heina	4—5 kg	5—6 kg
Jõusööta (70% kaerajahu + 30% nisu- kliisid või õlikooke)	4 „	5 „
Söödajuurvilja (porgandit)	3 „	3 „
Mineraalsööti (kaltsium-fosforsööti)	35 gr	35 gr
Keedusoola	25 „	25 „

1—1,5 aastastele noorhobustele

	Kergemale rühmale	Raskemale rühmale
Põllu- või kultuurniidu heina	6 kg	7 kg
Suvivilja põhku	2 „	2 „
Jõusööta (70% kaerajahu + 30% nisu- kliisid või õlikooke)	4 „	5 „
Söödajuurvilja (söödapeete või porgan- deid)	4 „	5 „
Mineraalsööti (kaltsium-fosforsööti) . . .	35 gr	35 gr
Keedusoola	25 „	25 „

1,5—2 aastastele noorhobustele

Põllu- või kultuurniidu heina.	10 kg	13 kg
Jõusööta (70% kaerajahu + 30% nisu- kliisid või õlikooke)	4 „	5 „
Juurvilja ehk värsket rohtu	4 „	5 „
Mineraalsööti (kaltsium-fosforsööti) . . .	35 gr	35 gr
Keedusoola	25 „	25 „

Alates maikuu viimasest dekaadist kuni sügisel maa külmu-
miseni ja lume tulekuni karjatatakse kõiki noorhobuseid kultuur-
koplis. Koplid peavad olema varustatud kaevudega ja noorhobu-
sed jäävad sinna ka ööseks.

Sugutäkkudele.

Värsket rohtu	20 kg	30 kg
Põllu- või kultuurniidu heina.	4 „	5 „
Kaeru	5 „	6 „
Nisukliisid	1 „	1 „
Õlikooke	1 „	1 „
Värsket rohu puudumisel asendada hein- tega	6 „	7 „
Mineraalsööti (kaltsium-fosforsööti) . . .	80 gr	80 gr
Keedusoola	50 „	50 „

2. Ühelt söödalt teisele üleminekul, näiteks heintelt värsketele rohule, tehakse seda järkjärgult ühe nädala jooksul. Toore rohu kasutamisel ei tohi see olla närtsinud ega soojaks läinud.
3. Söödaratsioonide määramisel treenitavatele hobustele peab tingimata arvestama iga hobuse toitumusega, arenguga ja töö iseloomuga. Treenitavad hobused tulevad kaaluda.

Leidub, et mõni hobune jääb arengus teistest maha, tuleb tingimata suurendada söödaratsiooni.

4. Treenitavaid hobuseid tuleb sööta mitte vähem kui neli korda ööpäevas.

Joota ja jõusööta võib anda mitte hiljem, kui 1,5 tundi enne treeningu algust ja mitte varem kui 2 tundi peale treeningu lõpetamist.

5. On tingimata tarvilik kindlustada hea kapjade hooldus ja õige ning õigeaegne, mitte harvem kui iga kuue nädala järele, nende värkimine kõigil treenitavatel hobustel. Treenitavate hobuste rautamine peab toimuma ainult hädavajaduse korral.
6. Treenitavate hobuste puhastamine peab toimuma kaks korda päevas.
7. Treeningu lõpetamisel tuleb kohe peale hobuse lahtirakendamist teda oheliku otsas jalutada mitte vähem kui 30 min.
8. Treenitavaid noorhobuseid on soovitatav lasta jalutuskopliisse jalutama.

III

TREENINGU INVENTAR

1. Treeningu normaalseks ja edukaks läbiviimiseks on tingimata vaja soetada alljärgneval hulgal inventari iga nelja hobuse kohta:

päitsed	2 tk.
range	2 „
sedelgaid	2 „
sedelgavöösid	2 „
ohje	2 „
looke	2 „
trenged	2 paari
rinnuse rihmasid	1 paar
trengihoidjad	1 paar
vankreid	1 tk.
regesid	1 „
treenimise sadulaid	1 „
stardikell ja stopper igale treenerile.	

Vankritest peab olema 50% ühehobuse ja 50% kahehobuse vankrid.

IV

TIINETE MÄRARE JALUTAMINE

Alates tiinuskaitse tunnistuse väljaandmisest võib tiineid märasid kasutada ainult kergetel töödel ja 2 kuud enne ning 15 päeva pärast varssamist tulevad nad töölt täielikult vabastada. Tiinetel märadel tulevad peale töölt ärajätmist rauad alt ära võtta. Nad peavad käima igapäev tallilähedases koplis 3—4 tundi jalutamas. Lõpptiineid märasid tuleb jalutada 2 nädala jooksul enne varssamist talliouel käekõrval talutades vähemalt 1 tund päevas. Neid ei või lahtiselt karjas pidada ja tuleb hoiduda igasugustest löökidest.

V

IMEVATE VARSSADE MADALA TEMPERATUURIGA
KARASTAMINE

Talvel sündinud varsad peavad käima alates 3—4 päeva vanuselt igapäev koos emadega väljas tallilähedases taras jalutama. Esimesel päeval kestab väljasolek 15—20 min., peale 10 päeva vanakssaamist aga juba 0,5—1,0 tund.

Selleks otstarbeks tuleb sugunärade talli vahetusse lähedusse teha jalutustara. Viimane peab nii korraldatud olema, et hobuseid on tallist sinna kerge juhtida.

VI

VOORUTATUD VARSSADE JA NOORHOBUSTE
(0,5—1,5 aastased) TREENING

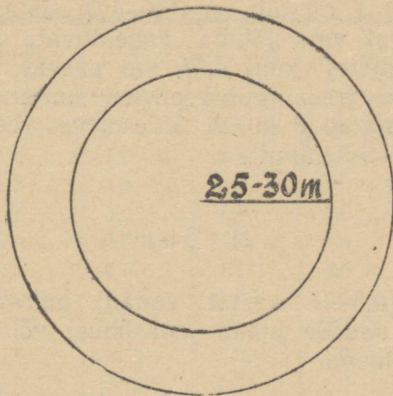
Süsteemaatiline noorhobuste treening algab peale nende võõrutamist s. o. 6 kuu vanuselt ning teostatakse pidevalt kuus päeva nädalas, seitsmendal päeval on puhkus.

Treenimiseks jaotatakse varsad, noorhobused soo ja vanuse järele rühmadesse:

I rühm	—	0,5—1,0 aastased	täkkvarsad,
II	„	0,5—1,0	„ märavarsad,
III	„	1,0—1,5	„ tākksälud,
IV	„	1,0—1,5	„ märasälud.

Treenimiseks tuleb valmistada noorhobuste treeningring, mille raadius on 25—30 m ja jooksutee laius 5—7 m. Jooksutee tuleb mõlemalt poolt piirata 1,5—2,0 m kõrguse ja 4—5 latilise aiaga.

Ka võib kasutada treenimiseks jooksuõuet, mille ringikujulise jooksuraja pikkus peab olema 150—200 m.

Treeningring, raadius 25—30 m.
tee laius 5—7 m.

I r ü h m

Võõrutatud (0,5—1,0 aastat vanad) täkkvarssade rühmiti treeningu korraldamise plaan jooksuõuel või jooksuringis vahelduvate allüüridega.

Tabel nr. 1.

Liikumise allüürid	1. kuu	2. kuu	3. kuu	4. kuu	5. kuu	6. kuu
Aeglane traav .	0,5 km	0,5 km	0,5 km	0,75 km	0,75 km	0,75 km
Keskmine traav	0,5 „	0,5 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „
Galopp	0,25 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,75 „	0,75 „
Keskmine traav	0,5 „	0,5 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „
Samm	0,5 „	0,75 „	0,75 „	0,75 „	0,5 „	0,5 „
Aeglane traav .	0,25 „	0,25 „	0,25 „	0,25 „	0,25 „	0,25 „
Keskmine traav	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	1,0 „	1,0 „
Galopp	0,25 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,75 „	0,75 „
Keskmine traav	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,75 „	0,75 „
Aeglane traav .	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,75 „	0,75 „
Samm	0,5 „	0,75 „	0,75 „	0,75 „	0,5 „	0,5 „
Kokku	4,75 km	5,75 km	6,75 km	7,00 km	8,00 km	8,00 km

Nagu tabelist 1 nähtub on 0,5—1,0 aastaste täkkvarssade rühmiti treeningul vaja läbida vahelduvate allüüridega treeningperioodi esimesel kuul 4,75 km päevas, teisel kuul 5,75 km jne. Päevane treeningutee pikkus suureneb kuni viienda kuuni, mil see ulatub 8 km-ni. Käesoleva treeningutee läbivad noorhobused 30—50 minutiga.

II rühm

Võõrutatud (0,5—1 aastat vanad) märavarssade rühmiti treeningu korraldamise plaan jooksuõuel või jooksuringis vahelduvate allüüridega.

Tabel nr. 2.

Liikumise allüürid	1. kuu	2. kuu	3. kuu	4 kuu	5. kuu	6 kuu
Aeglane traav .	0,5 km	0,5 km	0,5 km	0,5 km	0,5 km	0,5 km
Keskmine traav	0,5 „	0,5 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „
Galopp	—	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „
Keskmine traav	0,5 „	0,5 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „
Samm	0,25 „	0,25 „	0,25 „	0,25 „	0,25 „	0,25 „
Aeglane traav .	0,25 „	0,25 „	0,25 „	0,25 „	0,25 „	0,25 „
Keskmine traav	0,5 „	0,5 „	0,75 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „
Galopp	—	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,75 „	0,75 „
Keskmine traav	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,75 „	1,0 „
Aeglane traav .	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „
Samm	0,5 „	0,5 „	0,25 „	0,25 „	0,25 „	0,25 „
Kokku km	4,0 km	5,0 km	6,0 km	6,25 km	6,75 km	7,0 km

0,5—1,0 aastaste märavarssade päevane treeningutee pikkus vahelduvate allüüridega, nagu tabelist 2 nähtub, on esimesel kuul 4,0 km, teisel kuul 5,0 km jne. Kuuendal treeningu kuul saavutatakse päevase tee pikkuse ülemmäär, s. o. 7 km.

III rühm

1,0—1,5 aasta vanuste täkksälgude rühmiti treeningu korraldamise plaan jooksuõuel või jooksuringis vahelduvate allüüridega.

Tabel nr. 3.

Liikumise allüürid	1. kuu	2. kuu	3. kuu	4. kuu	5. kuu	6. kuu
Aeglane traav .	0,5 km	0,5 km	0,5 km	0,5 km	0,5 km	0,5 km
Keskmine traav	0,5 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „
Galopp	0,5 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „
Keskmine traav	0,5 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „
Aeglane traav .	0,5 „	0,5 „	0,5 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „
Samm	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „
Keskmine traav	0,5 „	0,5 „	0,75 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „
Galopp	0,5 „	0,5 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „
Keskmine traav	0,5 „	0,75 „	0,75 „	1,0 „	1,5 „	1,5 „
Aeglane traav .	0,5 „	0,75 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „
Samm	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „

Kokku km | 5,5 km | 7,5 km | 8,5 km | 9,5 km | 10,0 km | 10,0 km

Tabel 3 järele on 1,0—1,5 aastaste täkksälgude rühmiti treeningutee pikkus vahelduvate allüüridega esimesel kuul 5,5 km, teisel kuul 7,5 km ning suureneb kuni 5 kuuni, mil tee pikkuseks on 10 km.

IV rühm

1,0—1,5 aasta vanuste märasälgude rühmiti treeningu korraldamise plaan jooksuõuel või jooksuringis vahelduvate allüüridega.

Tabel nr. 4.

Liikumise allüürid	1. kuu	2. kuu	3. kuu	4. kuu	5. kuu	6. kuu
Aeglane traav .	0,25 km	0,5 km	0,5 km	0,5 km	0,5 km	0,5 km
Keskmine traav	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	1,0 „	1,0 „
Galopp	0,5 „	0,5 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „
Keskmine traav	0,25 „	0,25 „	0,5 „	0,5 „	1,0 „	1,0 „
Samm	0,25 „	0,25 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „
Aeglane traav .	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „
Keskmine traav	0,25 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „
Galopp	0,25 „	0,25 „	0,5 „	1,0 „	1,0 „	1,0 „
Keskmine traav	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „
Aeglane traav .	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	1,0 „
Samm	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „

Kokku | 4,25 km | 4,75 km | 6,0 km | 6,5 km | 7,5 km | 8,0 km

Nagu tabel 4 nähtub on ,0—1,5 aastaste mürasälgude rühmiti treeningutee pikkus vahelduvate allüüridega esimesel kuul 4,25 km, teisel kuul 4,75 km ning saavutab kuuendal kuul ülemäära, mil tee pikkus on 8,0 km.

Igapäevane treening on siis õieti läbiviidud, kui treeningu lõpetanud noorhobused on kergelt higised.

Peale jooksutreeningu teostatakse talveperioodil treeningut veel vaba liikumisena koplis mitte vähem kui 3 tundi päevas.

VII

NOORHOBUSTE ÕPETAMINE ¹⁾

1. Noorhobuste õpetamine peab algama umbes poolteise aasta vanuses, nende sulgu (boksi) asetamise perioodi algul ja peab kestma ligemale poolteist kuud.
2. Õpetamise ajal, nii riistadega kui veokiga, peab noorhobuseid kohtlema rahulikult, kannatlikult ja sõbralikult.
3. Kõige esmalt harjutatakse noorhobusele päitsete pähepanemist. Päitsed tulevad pähepanna õigete võtetega. Suurraud asetatakse igemetele hammasteta kohtadele suunurkadesse, kuid mitte väga ülesse tõstes.

Suurraudadeks kasutatakse lihtsaid suurraudu normaalse paksusega, siledaid, keskelt paindega ühendatud.

Suurraudade rõngad peavad olema suured, läbimõõduga 6—8 sm.

Päitsetega harjutatakse noorhobust vaikselt kõndima, oheliku otsas. Samaaegselt õpetatakse ka õppevõga.

4. 3—4 päeva pärast alustatakse noorhobuse õpetamist ohjadega. Viimased kinnitatakse läbi õppevõõ rõngaste suurraudade rõngaste külge.

Noorhobuse õpetamist ohjadega alustatakse kahe inimesega, kusjuures üks veab hobust ohelikuga. See jätkub seni kuni noorhobune õpib tundma ohjadega juhtmist: liikumise alustamise-, seismajäämise-, pööramise- ja otseliikumisenä.

Esimestel õppetundidel õpetatakse noorhobust tingimata häälega antavaid käsklusi tundma ja neid täitma.

5. Edasi õpetatakse noorhobust rangidega. Selleks võetakse võimaikult avarad rangid, mis kergesti üle pea

¹⁾ Koostatud Üleliidulise Hobusekasvatuse Teadusliku Uurimisinstiituumi juhendi alusel.

lähevad. Rangid peavad olema roomadeta. Range tuleb kaela asetada ettevaatlikult, mitte hobust ehmatades.

Väga tähtis on asjaolu, et rangid õpetamisel ülepea ära ei tuleks. Selleks kinnitatakse nad seljatripi abil õppevöö külge.

Kui noorhobune on harjunud rangidega, alustatakse tema rakkesse panemise õpetamist.

6. Õpetatava noorhobuse riistastik peab olema tugev, hääl ja sobiv. Vankri ja ree aisad peavad pikemad olema kui harilikult.
7. Esimestel õpetamise päevadel peab noorhobust etterakendama kolme inimesega. Parem on seda teha tallis suletud uste taga. Üks hoiab hobust päitsetest, teised rakendavad. Väravad avatakse peale selle, kui hobune on juba etterakendatud ja ajur pääle istunud. Edaspidi toimetatakse juba väljaspool talli.

Etterakendatud hobust hoiavad kaks tallimeest kahest ohelikust aga ajur juhib teda ettevaatlikult ohjadega ja rahuliku häälega. Niiviisi hobune õpib pikka-mööda ja vaikselt kohalt liikuma, pöörama ja seisma-jääma.

Kui hobune on juba rakendusega harjunud ja tunneb ohjadega juhtimist, üks tallimeestest vabastab oheliku ja eemaldub hobusest, teine tallimees ning ajur jätkavad iseseisvalt õpetamist.

Esimestel õpetamise päevadel on vaja püüda õpetada noorhobust sammu liikudes; samaaegselt peab püüdma teda ajada ka traavi, kusjuures teda selles ei tule takistada: tuleb sõita kergelt traavi.

Edaspidiste kuude jooksul peab jätkuma noorhobuse õpetamine paigalt võtmises, liikumises sammu ja traavi, pööramiseks ning muude üldiste käskluste kuulamiseks.

Igapäevasel õpetamisel peab distantisi järk-järgult suurendama sellise arvestusega, et õpetamise lõpul noorhobune töötab ligikaudu 30 minutit ja liigub selle ajaga 5 km vahelduvate allüüridega.

8. Õpetamisel on tngimata vajalik jälgida hobuse seisukorda: säilitada tema elavust, veotahet aga ka hoolitseda küllaldase sööda eest.
9. Õpetamise perioodil on tähtis noorhobust rahulikult ja ettevaatlikult juhtida. Tugev ja järsk ohjadest rebimine

ja sakutamine hobuse liikuma sundimiseks ja paigale jätmiseks hirmutab hobust ning rebib suu katki. Ohje tuleb käsitada nõrgalt ja ettevaatlikult.

10. Erilist tähelepanu kogu õpetamise ja treeningu vältel tuleb pöörata naha seisukorrale rangide ja sedelga all.

Esimesel naha hõõrumisel ja pigistuse tähelepanekul tuleb kohe katkestada õpetamine rakkes kuni pigistuse tervenemiseni.

VIII

1,5—2 AASTASTE NOORHOBUSTE TREENING

Peale selle, kui noorhobused on väljaõpetatud, hakatakse neid sõiduki ees treenima.

Hobuseid treenitakse kuus päeva nädalas, seitsmendal päeval on puhkus ja jalutus.

Skeem nr. 5 järele treenitakse kergema- ja raskema rühma 1,5—2 aastaseid noorhobuseid vahelduvate allüüridega (tempoga) muutmata koormaga kuue kuu jooksul. Iga kuuga muutub distants pikemaks.

1,5—2 aastaste kergema- ja raskema rühma noorhobuste treeningu plaan.

Tabel nr. 5.

Vahelduvate allüüridega iga päev	Esimene kuu	Teine kuu	Kolmas kuu	Neljas kuu	Viies kuu	Kuues kuu
Aeglane traav .	0,5 km	0,5 km	1 km	1 km	1 km	1 km
Sammu . . .	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „	0,5 „
Aeglane traav .	1,0 „	0,5 „	0,5 „	1,0 „	1,5 „	2,0 „
Keskmine traav	0,5 „	1,0 „	1,5 „	2,0 „	2,0 „	1,75 „
Kiire traav . .	—	—	—	—	—	0,25 „
Sammu . . .	1,5 „	1,5 „	1,5 „	1,5 „	1,5 „	2,0 „
Aeglane traav .	1 „	2 „	2 „	2 „	2,5 „	2,5 „
Sammu . . .	1 „	1 „	1 „	1 „	1 „	1 „
Kokku päevas	6 km	7 km	8 km	9 km	10 km	11 km

Märkus: Aeglane traav — 5—6 minutiga liigutakse 1 km.
keskmine traav — 4 minutiga liigutakse 1 km.
Kiire traav — liikumine kõige kiirema traaviga.
Galopp — 4 ja vähema minutiga liigutakse 1 km.

Niisugune treening 1,5—2 aastastele noorhobustele ülaltoodud plaani järele tuleb läbiviia saaniga lume teel ja vankriga kruusa teel järgmise koormaga ja veojõuga:

Hobuste rühmad	Raskus saanil või vankril koos ajuriga	Veojõud
Kergema rühma veohobused.	300 kg	15—20 kg
Raskema rühma veohobused.	400 „	20—30 „

Treening toimub üksik-kui ka paarisrakendis.

Plaani nr. 5 järele on soovitatav paarisrakendis harjutada kahe aastaseid noorhobuseid alates neljandast treeningu kuust, sellise arvestusega, et kuuendal kuul paarisrakendiga töö oleks kuni neli päeva nädalas.

Kõiki noorhobuseid peab tingimata õpetama ka ratsasõitma sammus ja lühikeses traavis. Seda on soovitatav teha halva tee puhul.

IX

SUGUTÄKKUDE TREENING

Sugutäkkudele on treening vajalik nende elujõu ja energia suurendamiseks ning sperma kvaliteedi parandamiseks.

Treeningu otstarbel võib sugutäkke kasutada poole tööpäeva ulatuses põllumajanduslikkudel töödel, mitte suurema kui 60 kg veojõu üksirakendis.

Kui sugutäkke ei kasutata tööil, siis peab neid tingimata kogu aasta kuus päeva nädalas treenima vahelduvate allüüridega.

Esmaspäeval ja neljapäeval tuleb sugutäkke treenida 600—750 kg koormaga 5—6 km päevas sammu liikudes.

Teisipäeval ja reedel teostatakse treening kõie otsas ringikujulise liikumisena jooksuõuel vahelduvate allüüridega alljärgnevalt:

Liikumise allüürid::	km
Aeglane traav	0,5
Keskmine traav	1,0
Galopp	0,5
Keskmine traav	1,0
Sammu	1,0

Keskmine traav	1,0
Galopp	0,5
Keskmine traav	1,0
Aeglane traav	1,0
Sammu	0,5
Kokku	8,0

Kolmapäeval ja laupäeval toimub treening 300 kg koor-
maga vahelduvate allüüridega maanteeõiduna 6—8 km.

Lisaks treeningule peavad sugutäkkud, nii suvel kui talvel,
viibima koplis või taras vähemalt 3 tundi päevas.

A. Mölder,

Eesti NSV Põllumajanduse Ministeeriumi
Hobusekasvatuse Valitsuse juhataja
asetäitja

M. Pärn,

Hobusekasvatuse Teadusliku Uurimis-
instituudi direktor

„Bolševik“ Viljandis, XI 52. T. 2360. MB-19963

